

Estudi de labs d'innovació urbana: bones pràctiques

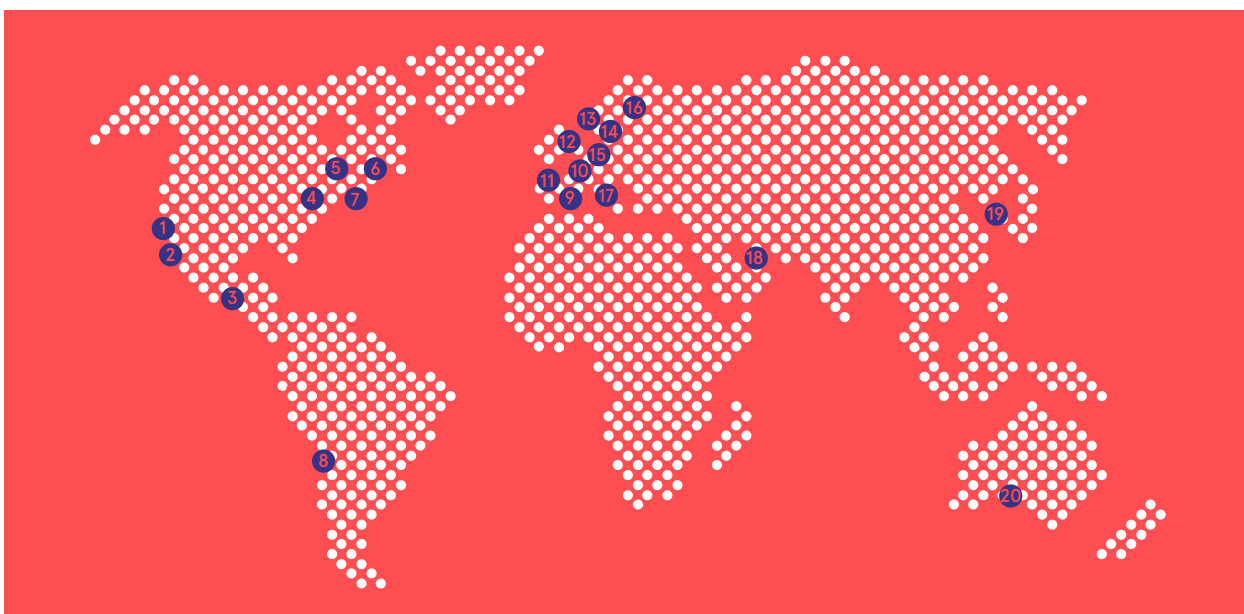

Labs, per què?

Motivades per la necessitat de resoldre reptes urbans creixents d'una manera nova i diferent, ciutats d'arreu del món estan desenvolupant laboratoris d'innovació urbana (labs), impulsats per l'administració pública, el sector privat i/o la societat civil, i caracteritzats per la seva obertura a prendre riscos i experimentar a la ciutat.

Les temàtiques dels laboratoris són variades, però de manera general estan enfocades en dos àmbits: fomentar una cultura innovadora dins dels governs i millorar els serveis públics de la ciutat, incorporant cada vegada més la participació ciutadana. Alguns laboratoris centren les seves activitats en la creació de nous productes tecnològics, col·laborant de manera estreta amb empreses emergents i empreses grans. D'altres estan més enfocats en la innovació cívica i a aconseguir canvis socials estructurals.

L'i.lab de l'Ajuntament de Barcelona, en col·laboració amb la consultora Idencity, ha fet un estudi comparatiu de labs i equips d'innovació a ciutats d'arreu del món, per tal d'extreure'n bones pràctiques. A partir del mapatge global de 75 labs, se n'han seleccionat 20 per analitzar-ne el propòsit i la manera d'assolir-lo, a partir de criteris com: la diversitat geogràfica, l'impacte, la diversitat de models de governança i els àmbits d'actuació.

- 1 **San Francisco Mayor's Office of Civic Innovation**
(San Francisco, Estats Units)
- 2 **Long Beach Innovation Team (i-team)**
(Long Beach, Estats Units)
- 3 **Laboratorio para la ciudad**
(Ciutat de Mèxic, Mèxic)
- 4 **Sidewalk Toronto**
(Toronto, Canadà)
- 5 **Quartier d'Innovation**
(Montreal, Canadà)
- 6 **Mayor's Office of New Urban Mechanics (MONUM)**
(Boston, Estats Units)
- 7 **Mayor's Office of the Chief Technology Officer**
(Nova York, Estats Units)
- 8 **Laboratorio del Gobierno**
(Santiago de Xile, Xile)
- 9 **Las Naves**
(València, Espanya)
- 10 **Urban Lab by Paris & Co.**

- 11 **La 27è Région**
(París, França)
- 12 **Behavioural Insights Team**
(Londres, Regne Unit)
- 13 **Århus Innovation Centre (CFIA)**
(Århus, Dinamarca)
- 14 **Mindlab**
(Copenhague, Dinamarca) **
- 15 **City Innovation Exchange Lab (CITIXL)**
(Amsterdam, Holanda)
- 16 **Helsinki Design Lab**
(Hèlsinki, Finlàndia) **
- 17 **Fondazione Innovacions Urbana**
(Bolonya, Itàlia)
- 18 **Mohammed Bin Rashid Centre for Government**
(Dubai, Emirats Àrabs Units)
- 19 **Seoul Innovation Bureau**
(Seül, Corea del Sud)
- 20 **The Australian Center for Social Innovation (TACSI)**
(Adelaida, Austràlia)

**Aquests laboratoris han tancat.

Labs: Què son?

Un laboratori urbà és un espai de reflexió, experimentació i cocreació en col·laboració amb diferents actors de l'ecosistema dels sectors públic, privat, acadèmic i social.

El seu objectiu és activar la innovació com a motor de canvi per tal de millorar la qualitat de vida dels habitants de la ciutat, optimitzant la prestació de serveis socials i urbans i activant el teixit empresarial.

Què poden aportar els laboratoris urbans?

- Fomentar la **cultura d'innovació** dins l'administració pública: canviar la manera de fer les coses, fins i tot incidint en la contractació pública.
- Identificar **reptes de la ciutat** a partir de les necessitats de la ciutadania.
- Impulsar l'**impacte social i la promoció econòmica** donant oportunitats a emprenedors, empreses emergents i pimes.
- Pilotar solucions a la ciutat com a territori d'**experimentació**.
- **Interconnectar** diversos agents dels sectors públic, privat, acadèmic i social i facilitar la seva **col·laboració**.

Els labs urbans...

Són iniciatives recents

- Més de la meitat dels laboratoris entrevistats tenen menys de 5 anys.
- El més llarg té 15 anys (Laboratorio per l'Innovazione, Bolonya).

Amb equips petits

- La majoria de laboratoris tenen menys de 10 persones.
- Equips multidisciplinaris.
- Amb 30 persones, Las Naves, a València, és un dels laboratoris més grans a Europa.

Amb estructura jurídica diversa

No tenen estructura jurídica pròpia

*Helsinki Design Lab: va ser un projecte del Fons Nacional per a la Recerca i el Desenvolupament (SITRA)

*Sidewalk Toronto: és una aliança publico-privada

El finançament públic n'és la base

- Tots els laboratoris, sense excepció, reben finançament públic a través d'una dotació.
- Alguns laboratoris fan consultoria a departaments interns de l'administració pública i cobren pels seus serveis.
- La majoria rep finançament d'altres fonts: empreses, fons europeus (programes H2020, Climate KIC), entitats filantròpiques (particularment als Estats Units) i excepcionalment de les universitats.

La participació ciutadana és clau

Els ciutadans participen en les activitats dels laboratoris de tres maneres diferents:

1. En la identificació de reptes urbans
2. En la resolució de reptes urbans
3. El ciutadà com a objecte d'estudi

Bones pràctiques

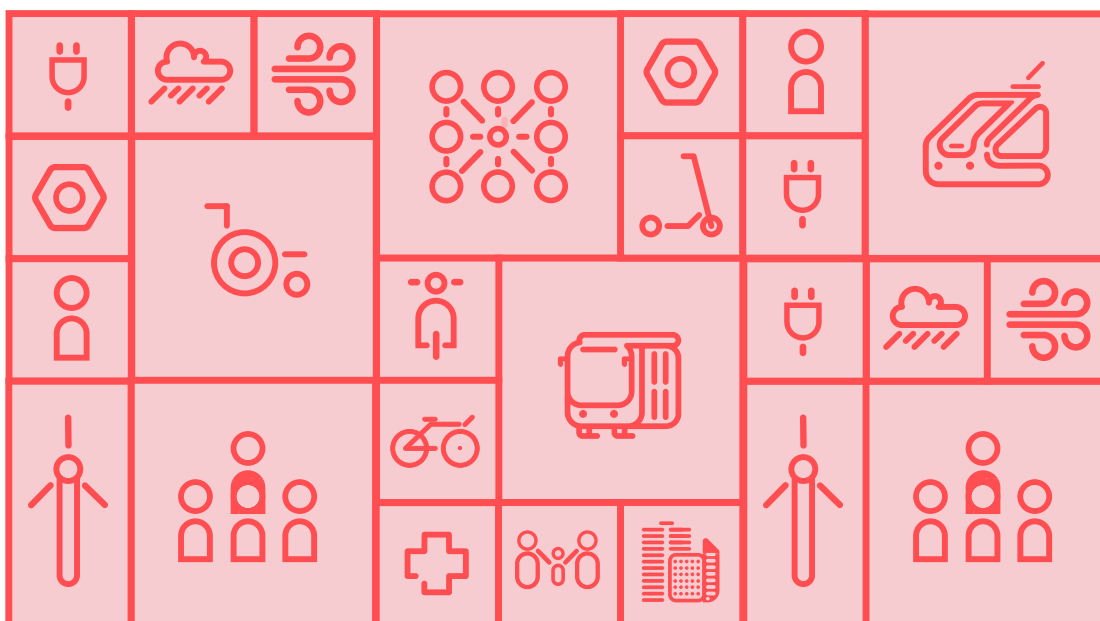
1. Definir de manera clara la **missió**, els valors i l'estratègia del laboratori.
2. Col·laborar amb **múltiples actors de l'ecosistema**, internament amb diversos departaments i equips multidisciplinaris, i externament amb els sectors privat, acadèmic i social: **quàdruple hèlix**.
3. Promoure la **cultura de la innovació** dintre de l'administració pública i aprofitar el potencial de la **contractació pública**.
4. Abordar els reptes des de la **perspectiva ciutadana**. Comunicar d'una manera clara i accessible.
5. Utilitzar diversos mecanismes per identificar reptes urbans.
6. Enfocar les solucions tecnològiques a l'impacte social: **tecnologia amb propòsit**.
7. Comptar amb un espai físic de trobada per dialogar i promoure la participació.
8. **Mesurar l'impacte** dels projectes i comunicar els resultats, el valor i l'aprenentatge adquirit.

Barcelona compta amb un laboratori per accelerar la innovació urbana, sostenible i social de manera col·laborativa: l'i.lab

L'i.lab és l'eina de transformació de l'Ajuntament i dels seus serveis mitjançant la innovació. Partint de reptes de la ciutadania i la ciutat, dona suport a les àrees municipals i connecta l'Ajuntament amb l'ecosistema empresarial i d'innovació per tal d'arribar a les respostes més adients. Addicionalment, impulsa el canvi intern adequant processos i estructures.

L'i.lab està alineat amb les bones pràctiques de labs urbans a escala internacional:

- promou la cultura de la innovació dins de l'administració, transformant especialment la contractació pública
- treballa de manera transversal i col·laborativa - quàdruple hèlix i altres ciutats
- enfoca les solucions tecnològiques a l'impacte social i sostenible
- promou el desenvolupament econòmic
- compta amb un espai de trobada per a dialogar i interactuar

Novembre 2019

Estudi de labs d'innovació urbana: bones pràctiques

barcelona.cat/i-lab
#BCNlab
@BCN_digital

